

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

Tämä OPHn rahoittaman ja Laureassa toteutetun LOHTU-täydennyskoulutuksen (2024-2025) pieni kirjanen käsittelee 17 kestävän kehityksen tavoitetta, sekä nykytilaa että tavoitetilaa, keskittyen erityisesti tavoitteisiin 1-15.

Samalla tämä LOHTU-tiimin julkaisu pyrkii antamaan ideoita siihen, miten kestävän kehityksen tavoitteita voitaisiin työstää ja käsitellä yhdessä eri ikäisten lasten kanssa, soveltuessa näin ideapohjaksi esim. varhaiskasvatukseen, esi- ja alkuopetukseen ja perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Julkaisussa käytetyt kuvat ovat avoimessa käytössä olevista kuvapankeista, ja aineistot faktatiedon ja toimenpiteiden osalta ovat (osin muokattuina) [UNICEFin Kestävän kehityksen tavoitteista](#).

Me LOHTU-tiimiläiset toivomme tämän pienen kirjasen innostavan teitä lukijoita erilaisiin kestävän kehityksen luoviin kokeiluihin lapiryhmiinne kanssa!

FAKTATIETOA:

Köyhyys vaikuttaa lasten elämään hyvin kokonaisvaltaisesti, ei ainoastaan Saharan eteläpuolisissa Afrikassa vaan maailmanlaajuisesti, Suomi mukaan lukien

- Myös Suomessa moni lapsi elää pienituloisissa perheissä
- Köyhyys koettelee erityisesti yhden huoltajan perheitä ja monilapsisia perheitä
- Köyhyyden vuoksi perheellä ei ole ehkä varaa syödä riittävästi, asua kunnallisessa kodissa, ostaa autoa, hienoa puhelinta tai lääkkeitä ja lapset eivät voi käydä koulua
- Köyhyyden vuoksi perheet eivät voi myöskään matkustaa
- Koulunkäynnin sijaan lapset joutuvat jo nuorena töihin, jotta perheessä riittäisi ruokaa kaikille

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Poistetaan maailmasta kokonaan äärimmäinen köyhyys ja vähennetään ainakin puolella niiden ihmisten määrää, jotka kotimaansa määritelmän mukaan elävät köyhydessä
- Jokaiselle mahdollisuus peruspalveluihin, koulutukseen ja terveydenhoitoon vuoteen 2030 mennessä
- Taataan asianmukaiset kansalliset sosiaaliturvajärjestelmät, jotka turvaavat ihmisille riittävän toimeentulon ja huolenpidon kaikissa elämäntilanteissa
- Tuetaan köyhien ja haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten ja yhteisöjen sopeutumiskykyä äkillisiin ilmastokriiseihin, kuten tulviin ja hirmumyrskyihin

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / (Moniaistiset) Tarinat / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (esim. köyhyyden syyt ja niihin vaikuttaminen)
- ”Millaista on elää alle 2 dollarilla päivässä?” / ”Miten ihmisiä autetaan eri puolilla maailmaa?” / ”Miten sinä voisit auttaa?”
- Interpedian Makedan päivä -oppimispeli ja muut materiaalit:
- <https://interpedia.fi/kehitysyhteistyö/kouluille-ja-kasvattajille/gloaalikasvatuksen-materiaalipankki/varhaiskasvatukseen/>
- Oxfam Hunger Banquet / Nälkä-teemainen juhla-ateria:
- https://webassets.oxfamamerica.org/media/documents/2021_Oxfam_Toolkit-How_to_host_an_Oxfam_Hunger_Banquet-V1.pdf

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 1: EI KÖYHYTTÄ – YOUTUBE](#)
[MAKEDAN PÄIVÄ](#)
[HOST AN OXFAM AMERICA HUNGER BANQUET®](#)
[INTIAN LAPSIKÖYHYYS: ISHWARIN TARINA](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Aliravitsemus on läheisessä yhteydessä köyhyyteen, sillä köyhillä perheillä on vähemmän varaa ruokaan
- Aliravitsemuksen ja seuraamukset uhkaavat lasten elämää, terveyttä, oppimista ja turvallista tulevaisuutta
- Aliravituilla lapsilla on haasteita koulussa, ja aikuisena heidän tulonsa jäävät keskimäärin viidenneksen alle keskitason
- Muun muassa ilmastonmuutos ja erilaiset luonnonkatastrofit ja niihin liittyvät sääilmiöt, kuten tulvat ja kuivuus uhkaavat ruokaturvaa
- Ukrainan sota on entisestään aiheuttanut ongelmia ruoan saannille

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Nälkä ja aliravitsemus pyritään poistamaan vuoteen 2030 mennessä ja takaamaan kaikille - erityisesti pikkulapsille - riittä turvallista ja ravitsevaa ruokaa
- Maataloudesta halutaan entistä tuottavampaa ja ruuan pientuottajille, varsinkin naisille ja alkuperäiskansoille, pyritään saamaan lisää tuloja
- Ilmastonmuutokseen sopeutumista vahvistetaan
- Alle 5-vuotiaiden aliravitsemuksesta johtuvaa lyhytkasvuisuutta ja alipainoisuutta vähennetään vuoteen 2025 mennessä
- Erityiskohteena ovat teini-ikäiset tytöt sekä raskaana olevat ja imettävät naiset

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit (esim. "Nälkäpeli") / Sarjakuvat / (Moniaistiset) Tarinat / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (esim. nälän syyt ja niihin vaikuttaminen)
- Tänä en heitä yhtään ruokaa pois -päivä
- Ruokakasvatus – kestävä ja terveellinen ravinto / kestävä maatalous
- Maatalous-päivä
- " Kuinka moni ihminen kärsii päivittäin nälästä?" / "Miten ihmisiä autetaan eri puolilla maailmaa?" / "Miten sinä voisit auttaa vähentämään nälkää?"
- Oma kasvitarha – ruoka tulee maasta, ei vain kaupasta
- Oxfam Hunger Banquet / Nälkä-teemainen juhla-ateria:
- https://webassets.oxfamamerica.org/media/documents/2021_Oxfam_Toolkit-How_to_host_an_Oxfam_Hunger_Banquet-V1.pdf

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 2: EI NÄLKÄÄ](#)
[TEMAN TAVALLINEN KOULUPÄIVÄ SWAZIMAASSA | PUNAINEN RISTI](#)
[NÄIN UNICEF AUTTAA ALIRAVITTUJA LAPSI](#)
[KOULURUOKA MUUTTAA MAAILMAA](#)
[RUOKAKASVATUS OSANA KESTÄVÄN KEHITYKSEN KASVATUSTA](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Viime vuosikymmeninä lasten että raskaana olevien naisten terveyden edistämisessä on edistytty paljon
- Silti miljoonia lapsia kuolee vuosittain tauteihin, jotka voitaisiin ehkäistä helposti: esimerkkeinä voidaan mainita keuhkokuume, malaria, tuberkuloosi sekä likaisen veden ja huonon hygienian aiheuttamat ripulitaudit
- Myös aliravitsemus on uhka lapsille
- HIV on edelleen uhka lasten ja nuorten terveydelle, etenkin Saharan eteläpuolisessa Afrikassa
- Lapsi- ja äitikuolleisuuden vähentyminen ja terveyden edistäminen tukee yhteiskunnan kehittymistä
- Kaikilla lapsilla on oikeus terveyteen – terveistä lapsista kasvaa terveitä aikuisia
- Epäterveelliset elämäntavat altistavat lapsia pitkäkestoisille sairauksille
- Lasten ja nuorten ylipaino on iso ongelma Suomessa ja muissa teollisuusmaissa (nopeasti kasvavat ja korkeamman tulotason kehittyvät maat)
- Myös diabetes on yleistynyt lasten parissa Suomessa ja muualla

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Sairauksien ja niistä johtuvien kuolemien vähentyminen vuoteen 2030 mennessä
- Vastasyntyneiden ja alle 5-vuotiaiden lasten kuolleisuuden sekä synnytyskomplikaatioista johtuvan äitiyskuolleisuuden voimakas väheneminen
- Parantunut hygienia, mm. AIDS-, tuberkuloosi- ja malariepidemiat pois, liikenneonnettomuuksista johtuvat kuolemat ja vammat puolittuvat
- Kaikki saavat tarvitsemansa lääkkeet ja rokotukset
- Tunnistetaan vakavana maailmanlaajuisena ongelmana krooniset sairaudet kuten sydän- ja verisuonitaudit sekä diabetes
- Epäterveelliset elintavat, muun muassa epäterveellinen ruoka ja ylipaino, altistavat kroonisille sairauksille. Tällä hetkellä lasten ylipaino lisääntyy nopeimmin matalan ja keskitulotason maissa

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit (esim. liikuntapelit) / Sarjakuvat / (Moniaistiset) Tarinat / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (esim. miten edistää terveyttä ja hyvinvointia meillä ja muualla, oma hyvinvoinnin huoneentaulu ym.)
- Moninaiset luontoteemat ulkona ja sisällä / Metsäilyä – yhteistä metsäretkeilyä
- Ruokakasvatus – terveellinen ravinto osana hyvinvointia
- Turvallisesti liikenteessä
- Liikkumisesta iloa luonnossa – oma liikuntapäiväkirja ym.
- ”Mitkä asiat vaikuttavat terveyteen ja hyvinvointiin?” / ”Miten ihmisiä autetaan eri puolilla maailmaa?” / ”Miten sinä voisit auttaa?”
- https://media.sitra.fi/app/uploads/2017/02/Luonnosta_hyvinvointia_lapsille_ja_nuorill_e-2.pdf

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 3: TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA VIDEO LAPSEN OIKEUKSISTA](#)
[JES JES -LAULU \(TERVEYS\) - COCOMELON | MOONBUG KIDS SUOMEKSI | LASTEN PIIRRETYT JA LAULUT MITÄ HYVINVOINTI LAPSILLE TARKOITTAÄ?](#)
[LUONNON IHMEITÄ LASTEN SILMIN](#)
[ULKOPAINOTTEINEN ESKARI-RYHMÄ METSÄHUUKAJAT](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Noin 64 miljoonaa lasta jää edelleen peruskoulun ulkopuolelle, ja moni lapsi ei saa laadukasta koulutusta eikä opi riittävästi
- Monissa köyhemmissä maissa tytöt saattavat edelleen jäädä ilman koulutusta - koulutustavoite liittyy läheisesti tavoitteeseen sukupuolten tasa-arvosta
- Vammaiset tai vähemmistökieltä puhuvat lapset jäävät helposti koulun ulkopuolelle tai lopettavat koulun kesken kaiken
- Hyvää koulutukseen kuuluu myös ihmisoikeuskasvatus ja lasten mahdollisuus osallistua koulun toiminnan kehittämiseen
- Suomessa ihmisoikeuskasvatuksessa ja lasten osallisuuden toteutumisessa on ollut puutteita
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet velvoittavat ihmisoikeuskasvatukseen ja lasten osallisuuden vahvistamiseen, mutta olisi tärkeää, että näiden asioiden toteutumista myös säännöllisesti arvioitaisiin, kuten Lapsen oikeuksien komitea on tuonut esiin
- Haasteina Suomessa ovat koulutuksen määrärahaheikkaukset ja turvallisen ja väkivallattoman oppimisympäristön takaaminen, jos kouluissa esiintyy esimerkiksi koulukiusaamista

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Koulutus on lapsen oikeus: lapsi oppii lukemaan ja laskemaan, huolehtimaan itsestään ja saa vahvan suojan kaikenlaista hyväksikäyttöä vastaan – kaikilla (tytöillä, pojilla, vammaisilla, alkuperäiskansoihin kuuluvilla ja haavoittuvassa asemassa olevilla) tulee olla mahdollisuus ilmaiseen peruskouluun sekä mahdollisuus esiopetukseen, yläkoulun käymiseen ja ammatilliseen koulutukseen
- Varhaislapsuuden hoiva ja opetus luovat lapsen elämälle hyvän alun
- Kun tyttöjen koulutukseen sijoitetaan, lasten ja naisten asema ja toimeentulo parantuvat merkittävästi
- Lapsella on oikeus laadukkaaseen koulutukseen, turvalliseen oppimisympäristöön, päteviin opettajiin sekä elinikäisiin oppimismahdollisuuksiin (ihmisoikeuskasvatus, lasten osallistaminen koulun toiminnassa sekä riittävät tiedot ja taidot kestävän kehityksen edistämiseen)
- Koulutus on tärkeä tekijä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit (esim. eri maiden koulupelit) / Sarjakuvat / (Moniaistiset) Tarinat / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (esim. millaista on koulun käyminen/päiväkodit ym. eri maissa; tyttöjen/poikien koulupäivä eri puolilla maailmaa)
- Eri maiden ulkoleikit kouluissa ja päiväkodeissa
- Alkuperäiskansojen viisaus, mitä se on meillä ja muualla?
- Suunnitellaan ja piirretään / rakennetaan kestävän kehityksen mukainen Unelmien Päiväkoti / Koulu; paras koulu/päiväkotipäivä
- "Miksi koulut ja päiväkodit ovat tärkeitä? Mitä jos ei pääsisi kouluun tai päiväkotiin?" / "Millaista on koulunkäynti eri puolilla maailmaa – pääsevätkö kaikki kouluun?" / "Miten sinä voisit auttaa edistämään lasten pääsemistä kouluun?"
- <https://www.unicef.fi/unicef-kavely/>

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 4: HYVÄ KOULUTUS](#)
[NÄIN HANKIT TUUKOITA UNICEF-KÄVELYYN](#)
[UNICEF KENIASSA – LAPSILLA JA NUORILLA ON OIKEUS KÄYDÄ KOULUA JA VIETTÄÄ VAPAA-AIKAA](#)
[NEPAL: KAIKKI LAPSET KOULUUN!](#)
[MITÄ KOULU MERKITSEE](#)
[SWAZIMAAN KOULULAISTEN ARKI JA HAAVEET | PUNAINEN RISTI](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Oikeudenmukainen maailma edellyttää naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän lopettamista ja sukupuolten välisen tasa-arvon saavuttamista
- On tärkeää purkaa rakenteita ja asenteita, jotka pitävät yllä syrjintää
- Lapsilla on oikeus saada sukupuoliteoista ja stereotyyppioita purkavaa opetusta
- Tytöt ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat lapset ja nuoret kuitenkin kohtaavat elämässään monia esteitä. Tytöt kohtaavat enemmän väkivaltaa ja joutuvat nuorempaan naimisiin, tulevat varhain äidiksi jne.
- Myös pojat kärsivät sukupuolienormista: haitalliset käsitykset maskuliinisuudesta voivat aikaansaada jengiväkivaltaa, koulusta pudottautumista ja aseellisiin joukkoihin värväytymistä

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Lopetetaan tyttöihin ja naisiin kohdistuva syrjintä ja väkivalta, ihmiskauppa, lapsiavioliitot ja sukupuolielinten silpominen – muutetaan yhteisöjen käytäntöjä
- Naisilla on oltava samat oikeudet kuin miehillä rahankäyttöön ja omistamiseen, esimerkiksi perinnön saamiseen ja päästävä miesten tavoin johtopaikoille niin talouselämässä kuin politiikassakin
- Naisia ja tyttöjä suojelevan ja voimaannuttavan politiikan ja lainsäädännön edistäminen

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / Tyttöjen, poikien ym. (Moniaistiset) tarinat eri kulttuureista / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (mitä tarkoittaa tasa-arvo ja miten se näkyy ym.)
- Lapset ja heidän roolinsa ja tehtävänsä eri maissa
- Tyttöjen ja/tai poikien leikit vaiko meidän kaikkien yhteiset leikit?
- Kotityöt – sinun, minun vaiko meidän?
- Lasten ihmisoikeudet
- Lasten parlamentti
- Millainen olisi kaikkein reiluin ja tasa-arvoisin koulu ja päiväkoti?
- ”Miksi tasa-arvo on tärkeää?” / ”Millaista on tyttöjen, poikien ym. elämä eri puolilla maailmaa?” / ”Miten sinä voisit auttaa edistämään kaikkien lasten tasa-arvoa ja vaikuttamista?”

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 5: SUKUPUOLTEN TASA-ARVO](#)
[EI OLE ERIKSEEN TYTTÖJEN JA POIKIEN LEIKKEJÄ! SE ON TASA-ARVOA! \(PELLEPÄNDI\)](#)
[TASA-ARVONINEN PÄIVÄKOTI 3/5 : VARHAISKASVATUSYMPÄRISTÖ](#)
[KOULUVUOSI JAPANISSA \(2024\) TRAILER](#)
[EPÄREILU SATU: MUSTAFA LÄHTEE KÄVELYLLE - MATKA SYYRIASTA ZARININ JA SABAN TARINA](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Sadat miljoonat ihmiset erityisesti kehitysmaissa ovat edelleen ilman puhdasta juomavettä, ja kunnollisten käymälöiden puute on yhteydessä koleran, polion ja muiden veden kautta tarttuvien tautien yleisyyteen. Seisovat vesilähteet edistävät myös malarian leviämistä.
- Likainen vesi pahentaa aliravitsemusta ja lisää odottavien äitien ja vastasyntyneiden terveysriskejä
- Puutteelliset vesi- ja käymäläolosuhteet kouluissa johtavat usein siihen, että kuukautisten aikana tytöt joutuvat jäämään pois koulusta
- Kuivien alueiden vesipula koettelee monia kehitysmaita, ja ilmastonmuutos ja saastuminen uhkaavat pahentaa ongelmaa entisestään
- Veden riittävyyttä uhkaavat väestönkasvu, kaupungistuminen ja nopea teollistuminen

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Vuoteen 2030 mennessä kaikilla tulisi olla käytössään puhdasta vettä sekä vessa
- Vesistöjä on suojeltava ja pidettävä huolta siitä, että vesivarat riittävät tulevaisuudessa kaikille
- Myös vedenkulutusta on tehostettava

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / (Moniaistiset) Vesitarinat eri kulttuureista / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (minä ja vesi ym.)
- Vesilähteet eri maissa
- Vesikemiaa
- Mitä jos ei olisi vettä? Missä kaikkialla on vettä?
- Mitä tarkoittaa sana sanitaatio?
- Rakennetaan / piirretään kylän kaivo - sadutus
- Millainen olisi sellainen koulu ja päiväkot, jossa säästetään vettä fiksusti?
- "Miksi puhdas vesi on kaikille tärkeää?" / "Millaista on veden saanti eri puolilla maailmaa?" / "Miten sinä voisit auttaa edistämään veden säästämistä?"
- <https://kouluajaymparisto.fi/oppilaat-rakensivat-kestavan-kehityksen-pelin-erasmus-hankkeessa/>
- <https://simmer.io/@SDgame/shabby-planet>
- https://unicef.studio.crasman.fi/pub/public/Koulut/Vesipos/Vesipos+kannet_ ja_sisus.pdf
- https://www.imatra.fi/sites/default/files/atoms/files/Opettajien%20materiaali_VESI%20Oteemaan_printtiversio.pdf

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 6: PUHDAS VESI JA SANITAATIO](#)
[PUHDAS VESI ON IHMISOIKEUS - KEMIRA JA PLAN YHTEISTYÖSSÄ](#)
[ARMAN JA PUHDAS VESI](#)
[PUHDAS VESI EI OLE ITSESTÄÄNSELVYYS](#)
[UNICEF-KUMPPANUUS - ESIMERKINÄ INTIA](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Kaikille tulee varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia
- Tällä hetkellä vain 10 prosenttia energiasta ei sisällä hiiltä
- Ilmastonmuutoksen torjumiseksi meidän pitäisi pystyä muuttamaan uusiutuvan ja uusiutumattoman energian osuudet päinvastaisiksi 50 vuodessa
- Erityisesti kehitysmaiden energiaratkaisut ovat olennaisia energiavallankumouksessa

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Vuoteen 2030 mennessä edulliset, luotettavat ja uudenaikaiset energiapalvelut kaikille
- Uusiutuvan energian osuuden merkittävä lisäys vuoteen 2030 mennessä
- Tuplata vuoteen 2030 mennessä energiatehokkuus maailmanlaajuisesti
- Tehostaa vuoteen 2030 mennessä kansainvälistä energiayhteistyötä
- Uudistaa teknologioita 2030 mennessä uudenaikaisten ja kestävien energiapalvelujen tarjoamiseksi kaikille kehitysmaissa, erityisesti vähiten kehittyneissä maissa

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / (Moniaistiset) Energia-tarinat eri kulttuureista / Sarjakuvat / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (miten käytän/mihin tarvitsen energiaa ym.)
- Uusiutuvan energian lähteet eri maissa (aurinko, vesi, tuuli ym.)
- Mistä kaikesta saa energiaa?
- Miltä tuoksuu puhtaassa kaupungissa, jossa energia tulee auringosta ja tuulesta?
- Aurinkosatuja eri puolilta maailmaa / Mihin aurinkoa tarvitaan?
- Valokuvaus teemana energia
- Piirretään auto, joka kulkee uudenaikaisella ja puhtaalla energialla
- Millainen olisi sellainen koulu ja päiväkotikoti, jossa energiaa tuotetaan ja säästetään fiksumusti?
- "Miksi puhdas ja edullinen energia on kaikille tärkeää?" / "Millaista on energian saanti eri puolilla maailmaa?" / "Miten sinä voisit auttaa edistämään energian säästämistä?"
- <https://www.motiva.fi/ratkaisut/energiansaastoviikko>
- https://www.motiva.fi/ratkaisut/energiansaastoviikko/energiansaastoviikko_alakouluissa
- https://www.motiva.fi/ratkaisut/energiansaastoviikko/energiansaastoviikko_alakouluissa/agenttiseikkailu

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 7: EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA](#)
[ENERGIANSÄÄSTÖVIIKKO – JO 25 VUOTTA ENERGIATEKOJA](#)
[ENERGIANSÄÄSTÖVIIKON ENERGIAVINKIT](#)
[UUSIUTUVAT ENERGIÄLÄHTEET](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Varallisuus ei jakaudu tasaisesti eri maiden välillä ja niiden sisällä
- Taloudellinen kasvu ja työ vaikuttavat lapsiperheiden toimeentuloon ja lasten hyvinvointiin
- Kun nuoret aikuiset siirtyvät työelämään, heidän täytyy löytää työtä itsensä ja perheensä elättämiseksi
- Jos ei ole töitä, nuoret ja heidän vanhempansa joutuvat muuttamaan kauas kotoa työn perässä, mikä vaikeuttaa perheiden elämää
- Työn etsintä ja toiveet paremmasta elämästä ovat yksi syy sille, miksi monet nuoret afrikkalaiset riskeeraavat henkensä ylittämällä Välimeren pienissä veneissä päästäkseen Eurooppaan
- Köyhimmissä maissa lapset ja nuoret joutuvat tekemään töitä, vaikka sen on vahingollista heidän terveydelleen tai haittaa heidän koulunkäyntiään
- Köyhien perheiden lapset joutuvat usein jo nuorina töihin, keskeyttävät koulunkäynnin tai joutuvat pakkotöihin

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Kehittyvien maiden talous kasvaa ja ihmisillä olisi mahdollisuus tehdä töitä hyvissä olosuhteissa ja asiallisella palkalla
- Nuorten työttömyyden vähentäminen
- Talouskasvu ei saa vahingoittaa ympäristöä
- Pois pakkotyö, ihmiskauppa ja lapsityövoiman käyttö
- Erityisesti lopetettava välittömästi vaarallisimmat lapsityön muodot, kuten lapsisotilaiden käyttö
- Lapsityövoiman käytöstä pitäisi päästä kokonaan eroon vuoteen 2025 mennessä

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / (Moniaistiset) Tarinat työstä ja taloudesta eri kulttuureista / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (mitä on työ/talous? Ym.)
- Millaista työ on eri maissa?
- Mitä jos ei olisi työtä?
- Millaisia töitä tiedät?
- Millainen on sinun toivetyösi?
- Millaista on sinun mielestäsi hyvä ja ihmisarvoinen työ?
- Reilu kauppa – mitä se on?
- Reilun kaupan banaanin matka
- Mitä tarkoittaa talous?
- ”Miksi tarvitaan talouskasvua ja ihmisarvoista työtä?” / ”Millaista on kestävä talouskasvu eri puolilla maailmaa?” / ”Kuka auttaa työn hakemisessa?” / ”Miksi lapsetkin saattavat joutua jo pienenä töihin joissain maissa?”

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 8: IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA LAPSITYÖ BANGLADESHISSA KENIALAISEN MARTHAN PÄIVÄ](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATietoA:

- Kestävän infrastruktuurin rakentaminen ja kestävän teollisuuden ja innovaatioiden edistäminen on olennaista
- Kommunikaatiomahdollisuudet ovat parantuneet huomattavasti oletettua nopeammin ja matkapuhelinverkot kattavat jo lähes kaikki alueet
- 5G kattaa n. 40 % maailman väestöstä, 4G 90%, mutta silti on vielä myös maita, joissa käytetään 2G ja 3G -verkkoja

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Laadukas, luotettava ja kestävä infrastruktuuri myös kehittyville maille
- Laajamittainen ja kestävä teollistuminen
- Pienimuotoisten teollisuus- ja muiden yritysten pääsy rahoituspalvelujen, kuten edullisten luottojen, piiriin erityisesti kehitysmaissa
- Tehostaa resurssien käyttöä ja lisää puhtaiden sekä ympäristöystävällisten teknologioiden ja tuotantoprosessien käyttöönottoa
- Tehostaa tieteellistä tutkimusta ja innovaatioita
- Edistää kehittyvien maiden omaa teknologista kehitystä
- Lisätä tieto- ja viestintäteknologian saatavuutta (yhtäläinen ja edullinen Internetin käyttömahdollisuus)

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / Tarinat erilaisesta (käsi)teollisuudesta eri kulttuureista / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (mitä on teollisuus, keksinnöt, kaupungit? Ym.) / Keksintöpaja
- Mitä tarkoittaa infrastruktuuri?
- Mitä tehtaissa tehdään eri maissa? Millainen olisi lapsiystävällinen "Taikatehdas" / Magic Factory?
- Millaisen kestävän kehityksen yrityksen sinä perustaisit / millaisen keksinnön haluaisit tehdä, sellaisen, josta olisi apua kaikille?
- Mitä jos ei olisi (äly)puhelimia, tietokoneita tai internettiä tai jos ei olisi lainkaan sähköä?
- Millaista työtä on teollisuustyö? Onkohan Afrikan kylissä tai Aasian vuoristoissa tehtaita?
- Millainen on sinun kestävän kehityksen "ihmetehtaasi" / "ihmekeksintösi"?
- "Mistä tulee minun T-paitani?" / "Millaista olisi kestävä teollisuus eri puolilla maailmaa?" / "Ovatko lapsetkin töissä tehtaissa joissain maissa?"

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 9: KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUUREJA](#)
[UNELMANA NEPAL ILMAN LAPSITYÖTÄ](#)
[THE FIGHT TO END CHILD LABOR](#)
[CARTOONS MOVIES FOR CHILDREN | MAGIC FACTORY | SANDRA THE FAIRYTALE DETECTIVE | CHOTOONZ WONDERGIRL](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIEDOJA:

- Maailmassa on eriarvoisuutta maiden välillä ja niiden sisällä
- Liian monia lapsia syrjitään erilaisuutensa vuoksi
- Eriarvoisuus näkyy lasten elämässä monella tapaa ja vaikuttaa lapsuuteen mutta myös tulevaisuuteen
- Suomessa eriarvoisuus koskettaa etenkin erityisen haavoittuvassa asemassa olevia lapsia (erottamassa esimerkiksi vammaisuus, vähemmistötausta, ihonväri, uskonto jne.)
- Maailmassa köyhimpien kotitalouksien lapset kuolevat kaksi kertaa todennäköisemmin ennen viidettä syntymäpäiväänsä kuin lapset, jotka kuuluvat rikkaimpiin kotitalouksiin
- Nämä lapset jäävät myös viisi kertaa todennäköisemmin vaille koulutusta kuin rikkaimmat lapset

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Sukupuoli, uskonto tai varallisuus eivät saa vaikuttaa siihen, millaista palvelua tai millaisen koulu- tai työpaikan kukin meistä saa
- Jokainen saa osallistua yhteiskunnan asioista päättämiseen esimerkiksi äänestämällä
- Kehittyvien maiden mielipiteiden ja perinteisesti ulkopuolelle jätettyjen ihmisten äänen tulee kuulua yhteisessä kansainvälisessä päätöksenteossa
- Erityisesti vähiten kehittyneet maat tarvitsevat kehitysapua ja ulkomaisia sijoituksia
- Vähiten ansaitsevien ihmisten tulojen kasvua tulee edistää ja eriarvoisuutta vähentää, mikä liittyy lukuisiin muihin kestävän kehityksen tavoitteisiin
- Eriarvoisuuden vähentäminen auttaa näin meitä onnistumaan myös muissa kestävän kehityksen tavoitteissa
- Syrjivät ja eriarvoisuutta ylläpitävät lait ja käytännöt tulee muuttaa

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / Tarinat samanarvoisuudesta eri kulttuureista / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (mitä on syrjintä ja eriarvoisuus, miten ne näkyvät ja miksi ne ovat pahasta ym.)
- Mitkä voisivat olla syrjinnän vastaiset 10 ohjetta?
- Kaikkien kaveri –teema / eläinkaverit / sadutus ystävyydestä
- Miten voi ottaa kaikki mukaan toimintaan koulussa ja päiväkodissa, jotta kukaan ei jää ulkopuolelle eikä tule kiusatuksi tai syrjityksi?
- ”Miten syrjintää ja eriarvoisuutta voidaan ehkäistä?” / ”Millainen olisi sellainen koulu ja päiväkotikoti, jossa ketään ei syrjitä tai kiusata?” / ”Mitä hyviä tapoja tiedät syrjinnän ja kiusaamisen poistamiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi?”

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 10: ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN TASA-ARVO JA OIKEUDENMUKAISUUS ALAKOULUSSA MITÄ IHMISOIKEUDET OVAT?](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Yli puolet maailman ihmisistä asuu kaupungeissa; vuonna 2050 kaupungeissa asuu oletettavasti jo 70% ihmisistä
- Lapsille kaupunkielämä voi lisätä mahdollisuuksia päästä kouluun, lääkäriin ja harrastuksiin mutta silti moni lapsi jää yhä vaille sähköä, puhdasta vettä ja terveydenhoitoa
- Seuraavien 30 vuoden aikana slummeissa asuvien ihmisten määrä tulee nousemaan yli 3 miljardiin
- Suomessa tarvitaan myös parannuksia: liikennejärjestelmän (tiet, raideliikenne, julkinen liikenne jne.) on oltava tarpeeksi turvallinen, luotettava ja kestävä, asuntojen tulee olla riittävän edullisia ja talot on rakennettava turvallisiksi
- Myös liikuntarajoitteisten ihmisten tulee olla helppo liikkua kaikissa julkisissa tiloissa, rakennuksissa ja kulkuvälineissä
- Kestävämät kaupungit ja yhdyskunnat suosivat uusiutuvia energianlähteitä ja kiertotaloutta

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen elinympäristöön ja palveluihin, turvalliseen, saavutettavaan ja kestäväan liikenteeseen, parempaan tieturvallisuuteen ja riittävään julkiseen liikenteeseen
- Lisäksi maailman kulttuuri- ja luontoperintöä tulee suojella ja turvata erityisesti lasten, naisten, vanhusien ja vammaisten pääsyä puistoihin ja julkisiin tiloihin
- Ihmisten tulee myös voida osallistua ympärillään olevien yhteisöjen toimintaan
- Resursseja tulee käyttää tehokkaasti ja ihmisten sopeutumiskykyä on tuettava katastrofien sattuessa
- Lasten tulee myös Suomessa saada osallistua aiempaa laajemmin yhdyskuntasuunnitteluun

Lähde: Unicef

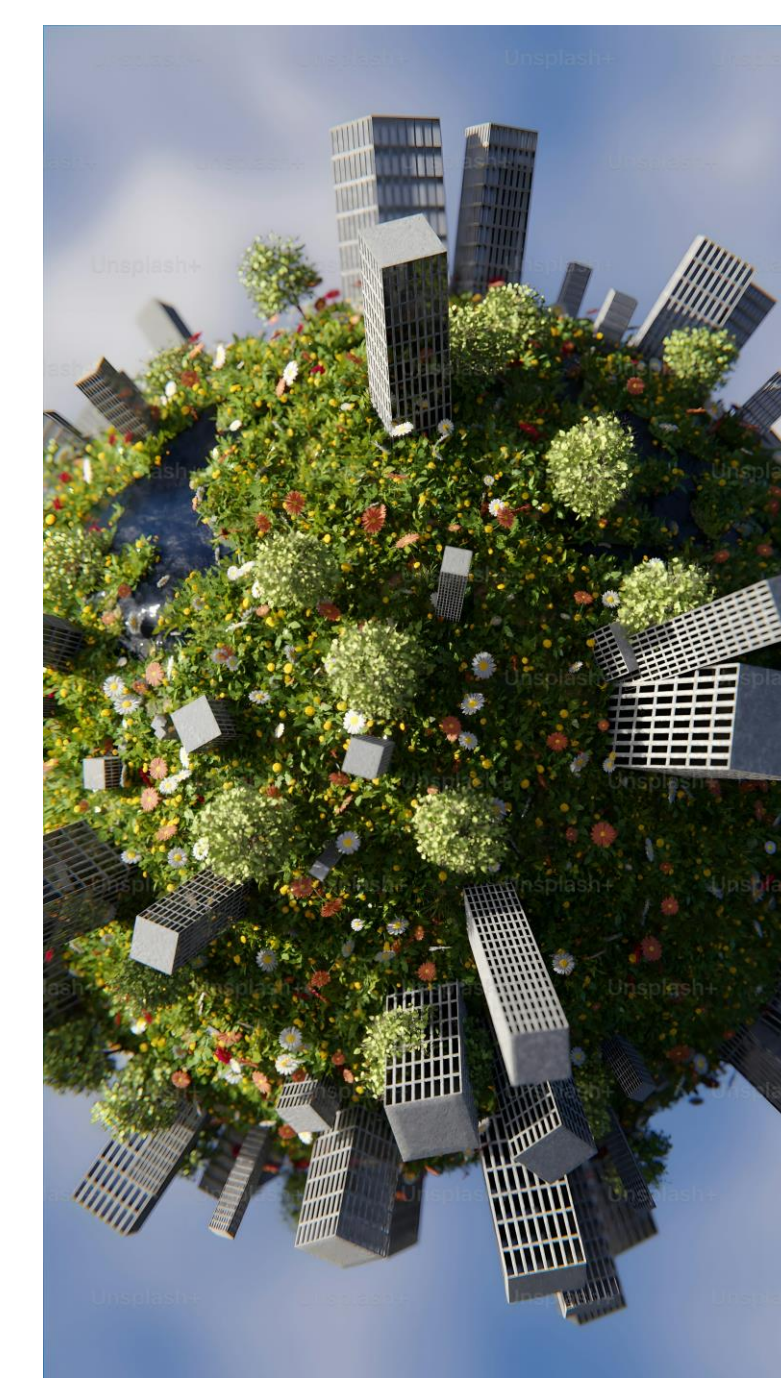
ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / Tarinat eri maiden erilaisista kaupungeista, kylistä ja asuinyhteisöistä / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (esim. luodaan/piirretään/rakennetaan kestävä kehityksen mukainen vihreä ja luonnonläheinen kaupunki)
- Monikulttuurinen, kestävä ja turvallinen lempikaupunkini 2050
- Mitenköhän liikutaan paikasta toiseen 2050?
- Keksitään edullisia (yhteisöllisen) asumisen tapoja kaikille
- Mielikuvituskaupunki (piirtäen, laulaen, leikkien, valokuvaten)
- Voisiko ruokaa kasvattaa omassa kodissa?
- "Miten voidaan tehdä kaikille turvallinen koti?" / "Millainen olisi tulevaisuuden koulu ja päiväkotikoti kestävässä ja älykkäässä kaupungissa?" / "Miten voidaan tuoda luonto osaksi kaupunkia ja lähelle jokaista?"

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 11: KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT](#)
[KESTÄVÄN KAUPUNGIN HYVÄ KÄYTÄNTÖ: LUONTO LÄHELLE KOULUISSA JA PÄIVÄKODEISSA KUMMIYHTEISÖISSÄ VARAUDUTAAN KATASTROFITILANTEISIIN](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Pyrkimyksenä on varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys
- Kestävät tuotanto- ja kulutustavat ovat keskeisiä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiselle
- Niiden suhteen ollaan tällä hetkellä kuitenkin pahasti jäljessä!
- Kansainvälisillä ympäristösopimuksilla pyritään vähentämään ilman, veden ja maaperän saastumista

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Kestävän kulutuksen ja tuotannon 10-vuotinen ohjelmakehitys kaikissa maissa
- Luonnonvarojen kestävä ja tehokas käyttö 2030 mennessä
- Puolitetaan vuoteen 2030 mennessä maailmanlaajuinen ruokajätteen määrä jälleenmyyjä- ja kuluttajatasolla
- Vähennetään ruokahävikkiä tuotanto- ja jakeluketjuissa
- Ympäristön kannalta kestävä kemikaalien ja jätteiden käsittely niiden koko elinkaaren ajan
- Vähennetään merkittävästi niiden vapautumista ilmaan, veteen tai maahan, jotta haitalliset vaikutukset terveyteen ja ympäristöön voidaan minimoida
- Jätteiden syntymisen vähentäminen ennaltaehkäisyyn, kierrätyksen ja uudelleenkäytön keinoin
- Kestävästä kehityksestä ja luontoa suosivista elämäntavoista tehdään kaikille tuttuja
- Kestävä kehitys luomassa työpaikkoja ja paikallista kulttuuria ja tuotteita edistävää kestävää matkailua
- Kannustetaan yrityksiä vastuullisuuteen

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / Tarinat ja persoonat/esimerkkihenkilöt vastuullisesta kuluttamisesta / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (Mitä tarkoittaa vastuullinen kuluttaminen ym.?)
- Mitä voisi tarkoittaa tavoitteen 12 (Vastuullista kuluttamista) koristava 8-logo?
- Hävikkiruuan keittokirja – laaditaan meidän perheen oma
- Hävikkiruokapäivä
- Mitä on reilu kauppa?
- Wanhan tuunaus -workshop
- Kierrätys- ja vaihtotori (lelut, kirjat, vaatteet ym.)
- Paikallisen matkailun ideominen – halvalla hauskaa
- Keksitään vastuullisen kuluttamisen tapoja kaikille (tavaroiden lainaus, korjaus, ei heitetä turhan pois jne.)
- "Miten voidaan ehkäistä ruokahävikkiä ja tavaroiden heittämistä pois?" / "Millainen olisi tulevaisuuden koulu ja päiväkotikäytävä ja älykkäissä kaupungissa, jossa kulutetaan vastuullisesti?" / "Miten voin itse kuluttaa vastuullisesti arjessa?"

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 12: VASTUULLISTA KULUTTAMISTA](#)
[KESTÄVÄ KULUTUS I KULUTTAMISTA OHJAAVAT ARVOT?](#)
[REILU KAUPPA](#)
[ON AIKA SIIRTÄÄ KIERTOTALOUTEEN](#)
[MILLAINEN OLISI SINUN KIERTOTALOUSYRITYKSESI?](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIIETOA:

- Ilmastonmuutos ääri-ilmiöineen uhkaa nykyisten ja tulevien sukupolvien hyvinvointia ja kestävää kehitystä
- Ilmastonmuutoksen vaikutuksista kärsivät eniten köyhimmät maat, joiden kyky varautua ja sopeutua ilmastonmuutokseen on rikkaita valtioita heikompi
- Ainakin puolet katastrofeista kärsivistä ihmisistä on lapsia
- Ilmastotekoja-tavoite on läheisessä yhteydessä muihin kestävän kehityksen tavoitteisiin
- Ilmastonmuutoksen yhteydessä puhutaan ilmasto-oikeudenmukaisuudesta (teollisuusmaiden vastuu vähentää omia päästöjä ja tukea kehitysmaiden ilmastotoimia)
- Ilmastonmuutos vaikuttaa ihmisten elämään erityisesti köyhillä alueilla, kuten Afrikassa ja Intiassa
- Tehokkaammat ja puhtaammat liedet, aurinkoenergian ja muun uusiutuvan energian käytön lisääminen sekä liikenteen päästöjen vähentäminen vaikuttavat positiivisesti lasten terveyteen

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Pyritään parantamaan kaikkien maiden sopeutumista ilmastonmuutokseen ja herättää samalla ihmisiä ajattelemaan ilmastonmuutoksen seuraamuksia
- Kun valtiot ja muut suuret yhteisöt tekevät suunnitelmia ja päätöksiä, ilmastotoimet on otettu niissä huomioon
- Rikkaiden maiden lupaus: tukea ilmastonmuutoksen hillintää kehitysmaissa vuosittain yhteensä 100 miljardilla dollarilla
- Yritykset tuovat ympäristöystävällisiä ratkaisuja kehitysmaihin

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / Tarinoita ilmastoteoista / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (Mitä suurta ja pientä maailmalla ja Suomessa tehdään ilmaston hyväksi ym.?)
- Vuodenaikojen tarkkailua – ennen ja nyt
- Meidän perheen/ryhmän/luokan pienet ja vähän suuremmat ilmastoteot
- Mikä on hiilijalanjälki? Miten voi laskea oman hiilijalanjäljen? Entä mikä on hiilikädenjälki? <https://www.sitra.fi/tulevaisuussanasto/hiilikadenjalki/>
- [Kestäviä tekoja maapallon hyväksi \(4080x2669\) \(peda.net\)](https://www.sitra.fi/tulevaisuussanasto/hiilikadenjalki/)
- Kasvisruokavinkit, herkut ja reseptit – pidetään kasvisruokabuffetti kotona ja koulussa/päiväkodissa
- Lasten ilmastotekotarinoita – sadutusta ja ilmastolaulun keksimistä
- ”Miten voidaan ehkäistä ilmaston lämpenemistä?” / ”Millaisia voisivat olla tulevaisuuden koulun ja päiväkodin ilmastoteot?” / ”Miten voin itse tehdä pieniä ilmastotekoja?”
- <https://vakanilmasto-opas.fi/ilmastokasvatus/>
- <https://vakanilmasto-opas.fi/opetusmateriaalit/>

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 13: ILMASTOTEKOJA HIILIKÄDENJÄLKI](#)
[SUPERSANKARIHOMMIA JA KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ 2030](#)
[MITEN KIERTOTALOUS VOISI MUUTTA TAVALLISEN PERHEEN ELÄMÄÄ?](#)
[”KUN ÄITI OLI PIENI, SATEITA OLI PALJON” – MITEN ILMASTONMUUTOS NÄKY KENIASSA?](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATietoA:

- Ylikalustus, saastuminen, rannikoiden rehevöityminen ja ilmastonmuutos heikentävät merten tilaa ja rannikkoekosysteemien luonnon monimuotoisuutta
- Rehevöityminen johtuu pääasiassa maataloudessa käytettyjen lannoitteiden valumisesta vesiin sekä käsittelemättömistä jätevesistä.
- Arvioiden mukaan ilman ehkäiseviä toimenpiteitä 1/5 suurista meriekosysteemeistä tulee kärsimään rehevöitymisestä vuonna 2050.

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Ehkäistä ja vähentää vuoteen 2025 mennessä merkittävästi merten saastumista
- Suojella ja hallita kestävästi merten ja rannikkoalueiden ekosysteemejä
- Minimoida ja torjua merten happamoitumisen vaikutuksia
- Säännellä kalastusta tehokkaasti
- Suojella vuoteen 2020 mennessä vähintään 10 % rannikko- ja merialueista
- Kieltää vuoteen 2020 mennessä tietyt kalastustukien muodot, jotka edistävät liikakapasiteettia ja -kalastusta
- Lisätä tutkimustietoa ja kehittää tutkimuskapasiteettia
- Tehostaa merten ja niiden tarjoamien luonnonvarojen suojelua

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / Luontokuvat vesistöistä / Maailman tarinoita merestä / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (Mitä suurta ja pientä maailmalla ja Suomessa tehdään merien ja järvien ja jokien hyväksi ym.?)
- Meidän perheen pienet ja vähän suuremmat teot vesien suojelemiseksi
- Minun merimaailmani
- Valokuvia maailman meristä / piirretään aaltoja
- Merisadutusta
- Meriaiheista musisointia
- Rannan puhdistamista ja rojusta koruksi tai meritaiteeksi

Helmin vedenalainen maailma

<https://areena.yle.fi/1-62147328>

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 14: VEDENALAINEN ELÄMÄ](#)
[PAXI – VEDEN KIERTOKULKU](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

FAKTATIETOA:

- Luonnon monimuotoisuuden häviämistä tapahtuu ympäristössämme hälyttävällä vauhdilla.
- Suurimmassa vaarassa ovat korallien, sammakkoeläimien ja käppäpalmujen eri lajit
- Koralliriutat saattavat kadota kokonaan vuoteen 2050 mennessä
- Myös sammakkoeläimistä 41 prosenttia on vaarassa
- Koska tropiikin metsiä tuhoutuu, maailman vanhimpiin siemenkasveihin kuuluvat käppäpalmut ovat vaarassa tuhoutua
- Laiton villieläinten ja kasvien kauppa (koskien esim. norsunluuta, ruusu puuta, sarvikuonojen sarvea ja matelijoita) vaikeuttaa luonnonsuojelua ja vaarantaa monia lajeja – tällainen kaupankäynti samoin kuin salametsästys ovat usein osa järjestäytyntä rikollisuutta

Lähde: Unicef

TAVOITTEET:

- Suojella maaekosysteemejä ja palauttaa niitä ennalleen
- Edistää näiden ekosysteemien kestävä käyttöä samoin kuin metsien kestävä käyttöä
- Taistella aavikoitumista vastaan
- Taistella laitonta villieläinten ja kasvien kauppaa ja salametsästystä vastaan
- Pysäyttää maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen

Lähde: Unicef

ESIMERKKEJÄ

Miten käsitellä teemaa eri-ikäisten lasten kanssa:

- Ideointi AV-aineistoa hyödyntäen / Pelit / Sarjakuvat / Luontovalokuvat / Maailman tarinoita esim. metsäluonnosta / (Luovat, luonto- ja taidelähtöiset) Aktiviteetit / Tehtävät teemasta (Mitä suurta ja pientä maailmalla ja Suomessa tehdään luonnon hyväksi ym.?)
- Millainen on minun kotimaisemani – maalausta/piirtämistä
- Maantiedettä eri muodoissaan
- Äiti Maa eri kulttuureissa, sadutusta, käsinuket (esim. haastatellaan Äiti Maata)
- Mitä kaikkea kasvaa ja elää metsässä ja pelloilla?
- Miten minä voin suojella elämää maalla?
- Eri vuodenaajat luonnossa
- Roskista taidetta -työpaja
- Roskienkeruuretki

AV-AINEISTOLINKKEJÄ:

[AGENDA 2030, TAVOITE 15: MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ](#)
[LASTEN LUONTOMATKA: SUOMEN METSIEN ELÄIMIÄ: OSA 1 | ELÄINVIDEO LAPSILLE 🐾🐱](#)
[LASTEN LUONTOMATKA | ELÄIMET VALMISTAUTUVAT TALVEEN ❄️](#)

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

17 kestävän kehityksen tavoitetta lapsiryhmille

Rautionmaa, Heidi ja Koponen, Selja
[Rauhankasvatus opetuksessa](#) (2023)

[Agenda 2030, tavoite 16: Rauha, oikeus ja hyvä hallinto](#)

[STOP! Ilmastopeli](#)

[Oikeudenmukaisuus elämäntapana: Täyttykö oma lautasesi oikeudenmukaisesti? – YouTube](#)

[Agenda 2030, tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus](#)

[Kestävä kehitys tutuksi esiopetuksessa](#)

[Miten voimme vaikuttaa kestävään kehitykseen?](#)

LOHTU-tiimi: Tiina Wikström, Riikka Kanervo ja Annika Kultavirta